

Bij ons eerste lustrum

Vijf jaar Philips-Drachten

Op 13 november a.s. vieren we dit heugelijke feit.

Vijf jaren ongekende groei. Vijf jaren, waarin wij gezamenlijk ons bedrijf mee hebben opgebouwd door onze beste krachten er aan te geven.

Ter gelegenheid van dit eerste lustrum, willen wij eens even bladeren in de nog jonge, maar boeiende historie van ons bedrijf.

Wij nemen u mee naar de 13e november 1950. Een maandag als alle andere maandagen. Behalve dan, dat er in het V.V.V.-gebouw te Drachten 10 meisjes en 4 mannen begonnen met de montage van Philishaves. (Van deze veertien eerstelingen werken er nog acht bij ons). Men kon toen nog niet vermoeden welk een afmetingen deze vestiging zou gaan aannemen en over het algemeen was men dan ook zeer nieuwsgierig naar wat er zou volgen.

Welnu, deze nieuwsgierigheid werd in een tempo 80-90 bevredigd.

Reeds in mei 1951 verhuisde het atelier naar de tegenwoordige cantine. Die cantine was er door de gemeente neergezet en half Philips, half gemeente-eigendom.

Het was toen nog zo, dat als de vestiging niet zou slagen, de gemeente dit gebouw voor andere doeleinden zou mogen gebruiken. Dat was dus de situatie 4 ½ jaar geleden.

Het N.T.M.-gebouw

Het V.V.V.-gebouw

In december 1951 begonnen wij in de N.T.M.-garage met het „mannenwerk”, de scheerkappen-fabricage en het onderhoudswerk, voorloper van de Centrale Werkplaats.

Inmiddels was het besluit gevallen om twee grote hallen te gaan bouwen voor de productie.

Medio 1952 werd de eerste hal betrokken door de montage-afdeling en in november 1952 kwam de tweede hal ter beschikking, waarin de scheerkappen en de werkplaats ondergebracht werden.

Begin '53 besloot men tot het bouwen van hal 3 en 4, die achtereenvolgens in begin en eind 1954 gereed kwamen en betrokken werden door de afdelingen Philite, Metaalwaren en Scheerhoofden.

Tegelijk met de hallen kwamen ook de magazijnruimten en kantoren gereed. Medio 1954 kwam ook het volledige laboratorium van onze groep over naar het hoge noorden.

Meer dan een jaar moesten zij in een noodwoning met een zolder-accomodatie genoegen nemen. Een waarlijk briljante afsluiting van het eerste vijftal jaren Philips-Drachten vormt de bouw van het nieuwe tehuis voor de laboratorium-mensen. Wij prijzen ons dan ook gelukkig dat tegelijk met ons eerste lustrum het nieuwe laboratorium geopend zal worden.

Tot zover in vogelvlucht enkele belangrijke episodes. Er zou natuurlijk veel meer te vertellen zijn. Wij zouden met hele reeksen cijfers en getallen kunnen proberen om u te laten zien dat „hier iets groots tot stand werd gebracht”.

Wij zouden alleen al een verhaal kunnen schrijven over U — personeel van Philips-Drachten — onder het motto: „Van 14 tot 1400 in 5 jaar”. U weet het immers allemaal. U heeft allemaal een korter of langer gedeelte van deze historie zelf meegemaakt. En omdat 5 jaar eigenlijk toch nog maar kort is, gaan wij er hier niet al te diep op in en willen wij liever de blik eens op de toekomst richten.

Want... een lustrum kan alleen dan een goed lustrum zijn, wanneer wij ook een blik in de toekomst willen werpen.

Het is voor de redactie natuurlijk niet mogelijk om via koffiedik of gesluierte media een toekomstvoorspelling voor u op papier te zetten.

Wij zijn er echter van overtuigd dat wij de toekomst met vertrouwen tegemoet mogen zien.

Alle voorwaarden daarvoor zijn immers aanwezig.

Allereerst Uw aller werkkraft en de wil waarmee U allen bezielde bent, om uw bijdrage te leveren aan de versterking van ons bedrijf. Vervolgens de aanwezigheid van ons laboratorium.

Tenslotte heeft „de wereld” vertrouwen in het door ons vervaardigde product, tenminste zolang het kwaliteitsniveau kan concurreren tegen andere droog-scheerapparaten.

Aan U „werkers van hoofd en hand” is de handhaving van dit kwaliteitsniveau opgedragen. Aan de wikkelaarsters even goed als aan de philite-afwerkers,

De 4 hallen

de „scheerhoofd-mannen”, de bankwerkers, de Wright-pers mensen, de kantoorbedienden, de laboranten en aan alle anderen, van hoog tot laag.

Ons eerste lustrum. Vijf jaar werken, vijf jaar bouwen, 5 jaar verbeteren, 5 jaar groeien.

Wij staan nu even stil — een kort ogenblik om dit feit te vieren, om daarna weer op weg te gaan, op weg naar de toekomst.

Voor en van ons

Personalia

Geboren

Nienke Catharina	dochter van	W. R. Korthof	afd. Tekenkamer	13-9-'55
Cornelia Hendrika	dochter van	Ir. W. B. Bouwman	afd. Ontw. Huish. app.	25-9-'55
Margriet	dochter van	A. Huizinga	afd. Mech. Werkplaats	6-10-'55
Eelco Johannes	zoon van	S. Bos	afd. Scheerhoofden fabr.	7-10-'55
Aukje Trijntje	dochter van	J. Tabak	afd. Scheerhoofden fabr.	10-10-'55
Wobbe	zoon van	P. Gjaltema	afd. Scheerhoofden fabr.	13-10-'55
Ingrid Beatrix	dochter van	B. de Graaf	afd. Prod. Bureau	13-10-'55
Richtje Roelfje	dochter van	H. J. Hofman	afd. Mech. Werkplaats	14-10-'55
Ietje	dochter van	K. O. Schouwstra	afd. T.E.O.	19-10-'55
Klaske	dochter van	A. Wedzinga	afd. Scheerhoofden fabr.	20-10-'55
Hielke	zoon van	M. van Houten	afd. Scheerhoofden fabr.	21-10-'55
Johan Frans	zoon van	Ir. F. P. Marcelis	afd. Bedr. Mech.	24-10-'55

Onderlinge binding dringend noodzakelijk

Over enige dagen zal het nieuwe gebouw, waarin de ontwikkelingsafdeling wordt gehuisvest, officieel worden geopend.

De ontwerpgroepen en tekenkamers, die tot dusverre over verschillende ruimten in fabriek en veembouw waren verspreid, zullen gezamenlijk worden ondergebracht in het fraaie, doelmatig ingerichte gebouw, dat verrijst aan de kop van hal 1.

Waar de samenwerking van de ontwerpgroepen onderling van zo essentieel belang is voor vlotte gang van zaken, zal deze concentratie aan de resultaten van het werk zonder twijfel zeer ten goede komen.

Wanneer we in de fabriek zien hoe de scheerapparaten in grote aantallen van de band komen, lijkt het allemaal zo eenvoudig, doch, hoeveel werk moet er verricht worden voor het zóver is, dat de productie vlot loopt, zonder moeilijkheden of stagnatie.

Als het na onderling overleg door de commerciële en technische leiding van de industriegroep nodig geoordeeld wordt een apparaat met bepaalde eigenschappen op de markt te brengen, worden die eigenschappen nauwkeurig omschreven in een specificatie vastgelegd. De ontwerper kan nu beginnen met het uitzoeken van de gegevens, die de tekenkamer nodig heeft voor het maken van de tekeningen.

Nu is het bijna steeds zó, dat de constructeur op moeilijkheden stuit, die hij in samenwerking met de ontwerper zal moeten oplossen. Vaak kan de ontwerper, door het aanbrengen van wijzigingen in zijn oorspronkelijke ontwerp, voor de constructeur de mogelijkheid scheppen de constructie beter of goedkoper te maken.

De constructeur zal echter niet alleen contact onderhouden met de ontwerper, doch eveneens met de afdeling bedrijfsmechanisatie en fabricage-voorbereiding, die de machines en gereedschappen voor de fabricage zullen ontwerpen.

In vele gevallen zijn er verscheidene oplossingen voor een probleem, oplossingen die wat de werking van het apparaat betreft gelijkwaardig zijn, doch waarvan de ene meer gecompliceerde gereedschappen vereist of moeilijker te verwezenlijken is dan de andere. In zo'n geval zal het advies van de gereedschap-constructeur de keuze van de oplossing bepalen. Ook de afdeling vrijgeefonderzoek, die als het ontwerp gereed is zal moeten beoordelen of het aan de eisen van de specificatie voldoet, wordt reeds in een vroeg stadium bij het ontwikkelingswerk betrokken. Hierdoor wordt voorkomen dat ingrijpende wijzigingen moeten worden ingevoerd, wanneer het ontwerp gereed is. Vanzelfsprekend worden ook de deskundigen van de fabriek tijdens het ontwerpstadium geraadpleegd en van de vorderingen van het ontwerp op de hoogte gehouden.

Uit het bovenstaande moge blijken dat een sterke binding tussen de verschillende groepen van de ontwikkelingsafdeling niet alleen gewenst, doch dringend noodzakelijk is.

Dat deze binding in belangrijke mate afhankelijk is van de onderlinge afstand van de groepen behoeft geen nader betoog.

Het stemt daarom tot grote voldoening dat de ontwikkelingsafdeling in de naaste toekomst in één gebouw ondergebracht zal zijn. Ir. E. A. v. IJzeren.

De beloning van het idee

f 125.—	B. v. d. Veen	(Philite)
f 100.—	F. S. Dijkstra	(Mech. werkpl.)
f 50.—	J. Pals	(Mech. werkpl.)
f 40.—	A. Dijkstra	(Scheerh. fabr.)
f 35.—	M. L. Sietsma	(Scheerh. fabr.)
f 20.—	T. v. d. Terp	(Scheerh. fabr.)
f 10.—	A. Woudstra	(Phil. Afwerk.)
f 10.—	P. Zandstra	(Montage)
f 10.—	H. Bloemsma	(Mech. werkpl.)
Boekenbon van:		
f 10.—	T. J. v. d. Veen	(Scheerh. fabr.)

Pennetje en kwastje t.b.v. schoonmaken philitebuizen combineren in één gereedschap.

Aanbrengen van vering aan geleidewieltjes van wikkelmachines, ter vermindering van draadbreuk.

Läpplaatjes vervangen door losse plaatjes.

Aanbrengen van afzuiging bij loopgroefdraaien der scheerkap, ter verwijdering van oliedampen.

Verplaatsing boutjes van de achterkant der entréeslijpmachines, waardoor losgetrilde pennen gemakkelijker zijn vast te zetten.

Besparing op slangen bij wassen der scheerkappen. Roest afpoetsen met zilverpapier en olie i.p.v. met koperpoets.

Verbetering läpspillen der Zwolse läpmachine.

Aanbrengen van stelschroeven in bevestigingsplaat van Zwolse läpmachine, waardoor machine gemakkelijker horizontaal kan worden opgesteld.

HET LABORATORIUM EN KANTOORGEBOUW

Grotere mogelijkheden voor de Ontwikkelingsafdelingen

Ons nieuwe laboratorium en kantoorgebouw staat er dus! Hoewel er op het moment dat we dit schrijven nog het een en ander aan de afwerking ervan moet gebeuren, is het wel zeker, dat het gebouw op 10 november a.s. op feestelijke wijze in gebruik zal kunnen worden genomen, tegelijk met de viering van het vijfjarig jubileum van ons bedrijf in Drachten.

Het leek ons een aardige gedachte, om U in dit nummer, waarin speciale aandacht aan ons vijfjarig jubileum wordt geschonken, ook het een en ander over het ontstaan en het toekomstige gebruik van het gebouw te vertellen. Velen van ons hebben de bouw van dit voor ons bedrijf zo belangrijke gebouw in zijn geheel meegemaakt, vanaf het moment dat de eerste spade in de grond werd gestoken tot aan de ingebruikneming toe. Het lijkt inderdaad nog zo kort geleden, dat op deze plaats werd gevoetbald en hoewel dit ook zijn aantrekkelijke zijde had, kunnen we het er toch over eens zijn, dat het complex op een geweldige manier is verrijkt door dit fraaie gebouw.

Het ontwerp, dat ieders bewondering afdwingt, is tot stand gekomen door de samenwerking van het Projectenbureau in Eindhoven en onze eigen afdeling Technische bedrijven.

Deze laatste afdeling heeft alle details zelf uitgewerkt en de vele, tijdens de bouw onstane, wijzigingen aangebracht.

Bij het ontwerpen van dergelijke gebouwen is een grote moeilijkheid namelijk steeds deze, dat men tijdens het ontwerp reeds moet trachten zich een beeld

Het uitzetten van het laboratorium- en kantoorgebouw

te vormen van de omstandigheden die zullen bestaan bij het gereedkomen van het gebouw.

Daar deze omstandigheden en dus ook de gestelde eisen zich gedurende de bouwtijd voortdurend wijzigden, was het ook in dit geval nodig om de inrichting aan te passen aan de veranderde behoeften.

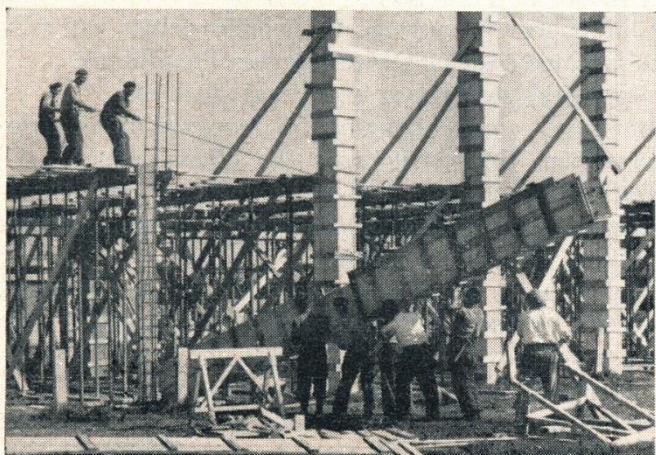
Door het zeer ongunstige weer in het najaar van 1954 en het voorjaar van 1955 is de bouw niet onbelangrijk gestagneerd, doch door de intensieve arbeid van de ca. 80 bij de bouw betrokken personen is de achterstand op het geplande tijdschema toch sterk ingelopen.

Zoals U bekend zal zijn, is het gebouw bestemd als huisvesting van de bij de ontwikkeling van onze apparaten betrokken afdelingen, de bedrijfsleiding, de kostprijs- en loonadministratie, het personeelsbureau en de inkoopafdeling.

Al deze afdelingen hebben tot nu toe met een sterk ruimteprobleem te kampen gehad en speciaal door de komst van de ontwikkelingsgroepen in Drachten was de toestand vrijwel onhoudbaar geworden. Tevens werd de sterke decentralisatie van de verschillende afdelingen als een remmende factor ondervonden.

Met het in gebruik nemen van het nieuwe gebouw, dat een vloeroppervlak heeft van meer dan 3.000 m², zijn deze bezwaren opgeheven, hoewel men, als men goed luistert, hier en daar reeds stemmen hoort opgaan, welke een verdere uitbreiding van het gebouw bepleiten.

Gelukkig is bij de bouw ook met eventuele eisen in

De bekisting in opbouw

deze richting rekening gehouden. Indien noodzakelijk, zal het gebouw in westelijke richting kunnen worden verlengd, met eenzelfde hoofdgebouw en 'n zijvleugel, als de bestaande.

Rondwandeling

Laten we nu in gedachten eens een rondwandeling door onze nieuwe aanwinst maken.

Aan de buitenzijde zien we reeds, dat het betonwerk veel gladder is dan gewoonlijk. Dit vindt zijn oorzaak in het gebruik van bekistingen, welke met zorg waren bekleed.

Bij 't betreden van de royale hoofdingang valt ons direct op, dat aan de afwerking veel aandacht is besteed.

Naast de ruime toepassing van natuurstenen tegels in gang, hal en trappenhuis, is veel aandacht besteed aan het schilderwerk. De kleuren zijn fraai en doelmatig.

Links van de hal, in de zijvleugel, is het domein van de afdeling Personeelszaken. Hier bemerken we, dat door het gebruik van poreuze steen een goede geluiddemping is verkregen.

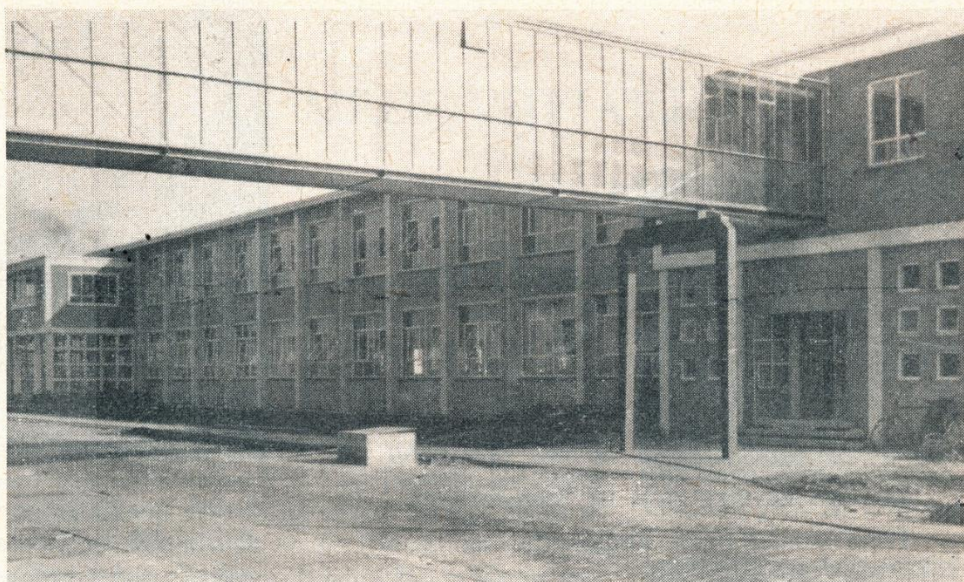
Loopt men vanuit de hal rechtuit, dan passeert men de kamer van Ir. Van IJzeren, en komt in de linker zijvleugel, waar de ontwikkelings- en ontwerpafdelingen van de Kleine Apparaten hun tenten hebben opgeslagen. Ook hier fraai schilderwerk van wanden en plafond en bovenal veel licht, iets wat hier een eerste vereiste is.

Een praktische nieuwigheid, die ook op andere afdelingen in het gebouw is te vinden, is het gebruik van overdekte kabelgoten in de vloer, waardoor het mogelijk is om alle laboratoriumtafels van de onderzijde af aan te sluiten, wat de netheid en de overzichtelijkheid van de afdeling zeer ten goede komt.

In het hoofdgebouw zien we de afdelingen Fabricage-voorbereiding en Bedrijfsmechanisatie, welke nu een ruim bemeten, goed geoutilleerde ruimte ter beschikking staan.

Ook bevindt zich in dit gedeelte het archief en de lichtdrukafdeling.

Verder gaande komen we in de rechter zijvleugel. Hierin vinden de van de ontwikkeling Huishoudelijke Apparaten deel uitmakende groepen een plaats. Tevens bevindt zich hier de afdeling Vrijgeefonderzoek.

Zo is het geworden

Gaan we nu naar de verdieping, welke aan beide zijden via een trappenhuis is te bereiken, dan zien we het kantoor en de vergaderruimte van de Bedrijfsleiding en in de gang de ruimten van Bureau Ontwikkeling, Chemisch- en Metallurgisch laboratorium, de Kostprijsafdeling en de Loonadministratie en de Inkoopafdeling.

Wat U reeds aan de buitenzijde van het gebouw is opgevallen: de bovenste étage is door een luchtbrug met de beide montagehallen verbonden. Door deze bouwwijze is het de mensen, die in de bovenste étage hun plaats hebben en veelvuldig de kantoren aan de kop van de beide hallen moeten bezoeken, mogelijk gemaakt om deze plaatsen snel te bereiken.

In de luchtbrug is een voor ons bedrijf nieuwe oplossing van het verwarmingsprobleem toegepast; de warmtestralen bereiken ons hier van bovenaf, dus geen radiatoren meer aan de zijkanten van de gang.

De mensen van Technische Bedrijven hebben verder de bewoning van het nieuwe gebouw aangenaam gemaakt door een goede verwarming en het leggen van gas-, water- en persluchtleidingen door het gehele gebouw.

Bij het betrekken van de nieuwe ruimten zal tevens de in het gebouw ondergebrachte nieuwe telefooncentrale in gebruik worden genomen, daar het tot nu toe beschikbare aantal aansluitingen te klein is geworden.

Zo staat dus ons nieuwe laboratorium- en kantoorgebouw klaar om in gebruik genomen te worden. Alle hulde aan de vele mensen: ontwerpers en uitvoerders, welke ons dit mogelijk hebben gemaakt!

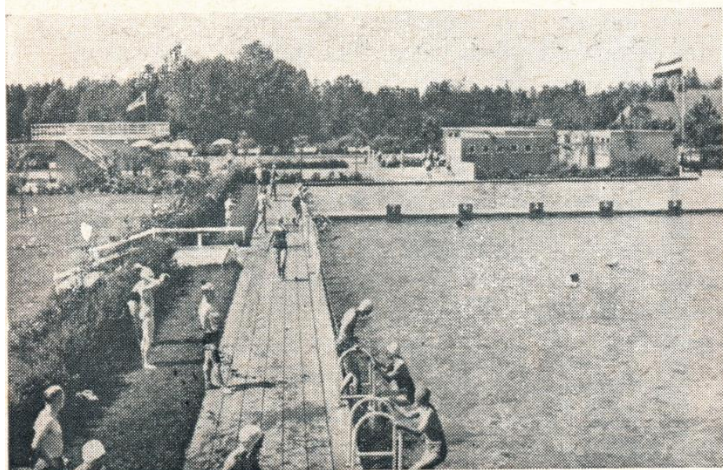
Welkom

IN HET NOÖRDEN!

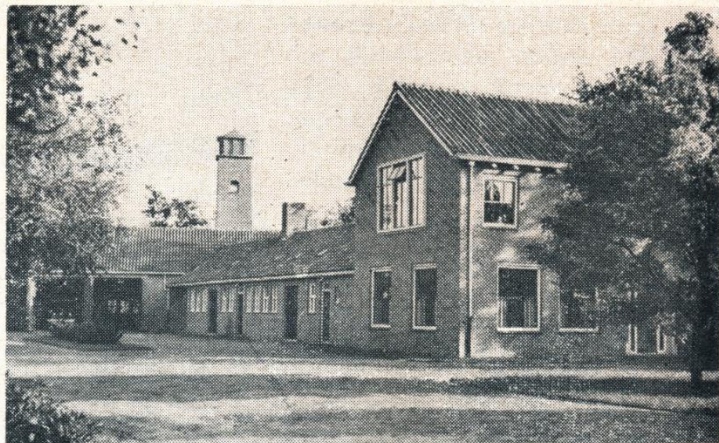
We krijgen familie in het Noorden
Philips vestigt zich in Stadskanaal
Heel Stadskanaal vlagt

Wie had dat gedacht. Na vijf jaar eenzaamheid krijgen we op een 75 km afstand een stukje familie. Niet, dat we hier heimwee hadden, integendeel, maar het doet je toch goed te merken, dat ze vertrouwen hebben in die Noordelijke vestigingen.

Op Vrijdag 9 September j.l. wapperde in Stadskanaal overal onze Nederlandse vlag, want de avond tevoren was bekend gemaakt, dat een afdeling van de Philips Telecommunicatie Industrie uit Hilversum

.... om jaloers op te zijn

Enkele van de gebouwen op de gemeentewerf van Stadskanaal, die tijdelijk ter beschikking zullen worden gesteld. In het lage gedeelte in het midden komt een opleidings-atelier. Het gebouw links — thans garage — wordt verbouwd en zal dan als montage-atelier dienst doen. Op het terrein bevinden zich nog een tweede gebouw — eveneens voor montage bestemd — en een gebouw, dat tot cantine zal worden ingericht.

zich in Stadskanaal zou gaan vestigen. Ze zijn nu hard aan het werk om de gebouwen op de Gemeentewerf, die tijdelijk ter beschikking worden gesteld, in orde te maken, zodat ze er in November kunnen gaan beginnen.

Als we er eens op visite willen gaan, en dat doen we natuurlijk vast eens, dan moeten we eerst met de bus naar Assen en met een andere bus weer naar Stadskanaal. Het streekdorp Stadskanaal (15.000 inwoners) mag er zijn. Zij hebben daar goede scholen, een gezondheidscentrum, mooie parken en niet te vergeten een zwembad om jaloers op te zijn.

Vroeger is er menig turfje gestoken, maar dat doen ze nu niet meer. De aardappelteelt is ervoor in de plaats gekomen. Het nare van een aardappel is alleen, dat hij zolang in de grond zit en dan weinig werk geeft. Vandaar, dat men naarstig aan het industrialiseren is.

Stadskanaal is met het vooruitzicht, dat een Philips-industrie zich daar gaat vestigen, oprecht in zijn schik, hetgeen bleek uit de spontane reactie van de vlaggende bevolking.

Onze beste wensen voor de Hilversummers en de Stadskanalers!

Over vijf jaar komen we ook feest vieren, houdt er maar vast rekening mee.

DE MEDE-VIJFJARIGEN

GRIET BOS

B. VOLBEDA

HINKE HUISMAN

A. DIJKSTRA

Elders in dit blad heeft U een reportage kunnen lezen over de ontwikkeling van onze fabriek.

Wij hebben voor U contact gezocht met de medewerkers die als eersten in november 1950 in het bedrijf van Philips Drachten startten en die thans nog in onze dienst zijn. Hun foto's en namen op deze bladzijde vormen een erelijst, een lijst van aan ons bedrijf verknochte medewerkers.

Vanzelfsprekend wilden we iets meer weten over de eerste dagen dat in het V.V.V.-gebouwtje de eerste band ging draaien. En we meenden dit niet beter te kunnen vragen dan aan de heren Tilkema en Volbeda die als allereersten op 6 november 1950 in dienst van Philips Drachten kwamen.

Opleiding, een hele week. . . .

Beiden waren zij niet „van het vak” doch toen in oktober 1950 het aanbod van N.V. Philips kwam om bij het nog op te richten bedrijf in Drachten als onderbaas in dienst te komen, grepen zij deze kans met beide handen aan. Beiden bezaten zij, buiten enig technisch gevoel, nog een grote dosis energie en zelfvertrouwen.

En dat was wel nodig ook, want na een opleiding van één week begon voor hen, op 13 november 1950 't avontuur. De eerste band ging draaien.

Stomverbaasd. . . .

Toen wij de heer Tilkema naar zijn ervaringen van de eerste dagen vroegen begon hij te lachen.

„Och”, zei hij, „je kunt het je nu eigenlijk niet meer voorstellen. Wij moesten daar letterlijk nog alles zelf doen. Reparaties aan de machines, koffie en thee zetten (waar collega Dijkstra trouwens erg goed in was), de kachel stoken, de vrachtwagens op- en af-laden en zo ga je maar door. De band en de eerste machines waren weliswaar opgezet door een onderbaas uit Eindhoven, maar toch zult u zich wel kunnen voorstellen dat er zo'n eerste dag nog wel het één en ander hapert. De meisjes die aan het bandje zaten hadden voor het merendeel nog nooit een scheerapparaat gezien. Toen het eerste apparaat de band verliet (en dat duurde toen héél wat langer dan nu) waren ze allemaal stomverbaasd dat „dat ding” nog draaide ook!”

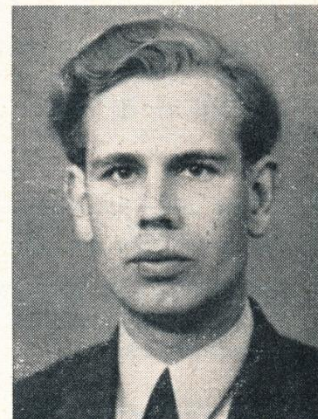
Onvergetelijk. . . .

De heer Volbeda grinnikte vergenoegd bij de gedachte aan die voorbije dagen.

„In ieder geval” zei hij „was het een onvergetelijke

BOUKJE VAN DER BERG

F. VAN BRUGGEN

HILTJE JONKER

TJ. TILKEMA

Pieker-rubriek

Dit nummer van de Skearspegel staat geheel in het teken van het 5-jarig bestaan van onze fabriek, en het zal dan ook wel niemand verwonderen dat de puzzle ditmaal daarom draait. In de eerste plaats hebben wij een opgave samengesteld welke uit vijf delen bestaat (één voor elk jaar van ingespannen arbeid dat voorbijging, als laatste saluut), in de tweede plaats zult u al piekerende een zinnetje vinden dat in deze puzzle verborgen zit en ons lustrum tot onderwerp heeft.

Voor de rest is het allemaal eenvoudig genoeg, u volgt maar stap voor stap onze aanwijzingen en de hoofdprijs rolt u (misschien) in de schoot.

1. U vult eerst „eventjes” woorden in van onderstaande betekenis, waarbij u gebruik moogt maken van de onderstaande lettergrepen. Alle lettergrepen dienen te worden gebruikt.

1. Desondanks.
2. Raamsluiting.
3. Bepaald strafbaar feit.
4. Inhoudsmaat.
5. Lekkernij.
6. Vertegenwoordiging.
7. Een jaar oud.
8. Aandrijfmiddel.
9. Vreugdeuiting.
10. Doorstreept.
11. Het onvervalst zijn.
12. Tegenhoud.
13. Op 't kantje af.
14. Trio.
15. Handelaar in koel artikel.
16. Militair onderdeel.
17. Overhalen.
18. Gevaar.
19. Landbouwproduct.
20. Bergplaats voor schrijfgereedschap (ouderwets).
21. Landbouwer.
22. Natekenen.

a, a, aard, af, ap, ca, ca, dans, de, de, den, derd, drie, drijf, echt, een, er, es, fel, ge, gra, grif, hec, heid, ja, ke, ker, klei, ko, ko, le, let, li, li, man, nau, nen, no, noch, nood, o, o, on, pag, pel, per, pre, raad, re, re, ri, rie, riem, rig, ron, roof, schap, se, sen, slui, ta, tans, te, ter, ter, tes, tie, ting, to, uit, va, val, ver, ver, ver, wer, ijs.

2. Nu heeft u dus een rijtje van 22 woorden op uw papier staan. Die 22 woorden echter staan nog niet in de goede volgorde, u gaat ze dus eerst even omzetten zodanig dat de eerste letters van boven

naar beneden gelezen de namen van 3 Friese plaatsen te zien geven. U moet ze zo zetten dat de Noorderlijkste plaats bovenaan en de Zuidelijkste plaats onderaan staat.

3. We schieten nu al aardig op. U neemt nu van de, in de goede volgorde staande, woorden van het eerste woord de 3e letter, van het tweede woord de 4e letter, van het derde woord weer de 3e letter, van het vierde woord de 4e letter, van het vijfde woord weer de 3e letter, enzovoorts, tot u dus 22 letters hebt opgeschreven. Nu zet u deze letters weer even in een andere volgorde en vóór u staat een uitroep welke in nauw verband staat met ons lustrum.

4. En nu de kans voor de mensen met fantasie! Nu gaat u woorden vormen met de letters van de uitroep die u zojuist gevonden hebt. U moogt woorden van 2 letters maken, van 3, van 4, afijn, van net zoveel letters als u zelf maar wilt, mits deze letters maar voorkomen in die uitroep! Staat er dus één r in dan mag u maar één r gebruiken, staan er drie a's in dan mag u dus driemaal een a gebruiken in ieder woord. *Voorts moeten alle woorden die u inzendt beginnen met een P of een D.* Als bijvoorbeeld de uitroep was geweest „Rode Rozenpad”, dan had u in mogen zenden: door, doorn, dor, dorre, dozen, pad, poeder, paden enz., maar *niet*: dove, donker, donzen, paard enz.! Tenslotte mogen alleen *goed-Nederlandse woorden* worden ingezonden. Wij zouden wel graag ook Friese woorden hebben toegelaten, doch kunnen dat nog niet doen omdat er nog teveel medewerkers op onze fabriek zijn die, hoewel ze het Fries al aardig beginnen te leren, er toch nog niet genoeg in thuis zijn om al met succes aan een prijsvraag over Friese woorden deel te nemen.

5. De laatste loodjes wegen het zwaarst, zegt men gewoonlijk, doch ditmaal is dat toch heus niet zo. U neemt een stuk papier, schrijft de in de eerste opgave gevonden woorden op in de goede volgorde, dus zo dat de eerste letters de Friese plaatsnamen vormen, vervolgens schrijft u daaronder de uitroep van opgave 3 en tenslotte komt dan een hele lange lijst met woorden die met een P of een D beginnen. U voegt hier nog uw naam en de afdeling waar u werkt aan toe en stuurt het geheel vóór 22 November a.s. per interne post aan: Redactie Skearspegel.

Diegene onder u die, na voldaan te hebben aan de opgaven 1, 2 en 3, de meeste met een P of een D beginnende woorden volgens 4 inzendt, wordt winnaar (of winnares) van de hoofdprijs. En evenzo wordt degene met het op één na grootste aantal woorden de winnaar van de 2e prijs. De hoofdprijs bedraagt ditmaal f 7.50, de 2e prijs f 2.50. Komen meerdere oplossingen binnen met hetzelfde aantal woorden, dan beslist het lot.

Geen vuurwapenen

In dit nummer wordt toch al veel geschreven over wat er de laatste 5 jaar tot stand is gekomen en wij willen dit artikeltje ook wijden aan het ontstaan van „iets”.

In dit „iets” heeft een stille (welkome) indringer de hoofdrol gespeeld.

U vraagt zich af, wie deze stille indringer kan zijn? We zullen u uit de droom helpen, het is iemand van de gewapende macht. Nee — niet van de politie en niet gewapend met vuurwapenen, waaraan u misschien denkt, nee, het is nog een zeer conservatief iemand, die zich nog steeds goed weet te handhaven met slechts primitieve middelen, n.l. met pijl en boog. Raadt u zijn naam? Inderdaad het is Amor.

Amor heeft links en rechts in ons bedrijf zijn pijlen afgeschoten en wij hebben eens nagegaan, welke *paren* binnen onze poorten zijn geraakt.

Het zijn:

S. v. d. Veen	—	M. Reitsma	S. v. d. Heide	—	M. de Meer
P. Zandstra	—	H. Nicolai	J. Kloosterman	—	M. Bergsma
A. Bos	—	B. Bouwer	M. v. d. Molen	—	J. Zandstra
A. Heuker	—	E. Taekema	J. Visser	—	G. de Jong
J. v. Smeden	—	A. Jongsma	A. Geertsma	—	T. Eldering
F. Postma	—	A. Jonker	A. Tuinstra	—	A.v. d. Veen
F. Ritsma	—	T. Lindeboom	H. v. d. Wal	—	A. Visser
B. v. d. Tuin	—	J. Lammers	E. Bakker	—	E. Kronemeijer
F. Bethlehem	—	R. Rinkema	F. Dijkstra	—	J. Jelsma
A. Donker	—	T. v. d. Tuin	H. Hofmeester	—	S. Heidsma
J. Woud	—	S. Vergaay	F. v. d. Zee	—	J. Haisma
			A. de Vries	—	F. Braam
			J. Woudsma	—	E. Elzinga
			H. de Jong	—	M. v. d. Heide
			J. Bijlsma	—	B. Heidstra
			F. Brander	—	G. Spoelstra
			G. Blauw	—	A. de Jong
			G. Plokkaar	—	S. Oosterman
			B. Volbeda	—	T. de Vegt
			J. Bouwer	—	J. Postma
			M. Koning	—	J. Buitier
			K. Bijma	—	M. de Jager
			J. Bollema	—	J. v. d. Moolen
			J. Braaksma	—	S. Keuning
			E. Pupon	—	S. Bekkema
			W. v. d. Broek	—	W. Veensma
			T. de Haan	—	S. Veenstra
			H. Woudwijk	—	T. Mulder
			F. Evers	—	G. Brouwer
			E. Heidbuurt	—	D. Weening

Oplossingen uit de pieker-rubriek van het oktober-nummer

Opgave 1. De oplossing luidt:

1. de heer Rijkeboer.
2. de heer Poelstra.
3. Mej. Eichelsheim.
4. de heer Hooghiemstra.
5. de heer Boers.
6. de heer Van Overbeek.
7. de heer Krone.
8. de heer Kuilman.

Het aantal oplossingen was niet zo groot als wij eigenlijk verwacht hadden; de opgave was echter ook niet gemakkelijk. De eerste prijs ging naar de heer *E. Jansma* die 6 van de 8 foto's thuis kon brengen, de tweede prijs was, na loting, voor de heer *W. Bergsma* die 5 personen juist kon aanwijzen.

Opgave 2. Dit probleempje leverde blijkbaar niet al te veel moeilijkheden op. Het aantal inzendingen was groot.

De oplossing luidt:

1. Winkelbediende.
2. Dameskapper.
3. Bloemenkoopman.
4. Banketbakker.
5. Politieagent.
6. Fruitteler.

Na loting ging de prijs naar mej. *T. Buisman*. De prijswinnaars van beide opgaven zullen één dezer dagen hun prijs uitgereikt krijgen.

Agenda voor de maand november 1955

DRACHTEN:

5 november:	Zangver. „De Dageraad”	Zaal Phoenix	Concert met strijkorkest
10 november:	„Aize Hof”	Zaal Hamburg	Dr. Raimond over: „Jonge Sterren”
10 november:)			
11 november:)	N.V. Philips	Philips Cantine	5 jaar bestaan Philips Drachten
12 november:)			
16 november:	Frisia Cantat	Philips Cantine	Beethoven-avond met medewerking van Frysk Orkest
18 november:	Chr. Filmactie	Noorderkerk	Filmavond
19 november:	Alg. Ned. Metaalbew. Bond	Zaal Vreewijk	Toneeluitvoering
21 november:	Volksuniversiteit	Zaal Hamburg	„Angst in het kinderleven” door mej. dra. W. J. Bladergroen
24 november:)			
23 november:)	Fryske Krite	Zaal Phoenix	Toneeluitvoering

Het wedstrijdprogramma Volleybal van de Philips-teams van de competitie ziet er als volgt uit:

Vrijdag	4 november:	Philips-heren I—R.K.S.	19.30 uur.
		Philips-heren II—U.L.O.	21.30 uur.
Dinsdag	8 november:	Philips-heren I—Hercules	19.30 uur.
		Philips-heren II—Leraren	21.30 uur.
Vrijdag	22 november:	Philips-heren I—Fios	20.00 uur.
Dinsdag	25 november:	Philips-heren II—Volleyboys	21.00 uur.
Vrijdag	29 november:	Philips-dames—Hercules I	18.30 uur.
		Philips-heren II—Gemeentewerken	21.30 uur.
Dinsdag	2 december:	Philips-heren I—Sluis	19.30 uur.

Feestavonden

ter gelegenheid van het 5-jarig bestaan

In verband met het 5-jarig bestaan van de Philips-vestiging te Drachten zal op 10, 11 en 12 November a.s. het gehele personeel en hun echtgenoten en verloofden een feestavond worden aangeboden.

Op deze avond zal de revue „Humor is troef” worden gebracht door de volgende medewerkers:

Sonja Oosterman, zang.
 Jos Carpay, hammondorgel.
 The Martelly's en hun vrienden.
 John Prins/Kees Pruis, conference.
 De Balsamo's/De Stefani's, manipulatie-show.
 The 4 Dutch Rolling Stars, rolschaatsen-show.
 The Saytons, rijwiel-acrobatiek.
 The Broytons, plastische acrobatiek.
 Carla met haar sprekende poppen.

Aanvang der voorstellingen 8 uur.

Nadere mededelingen omtrent verdeling van de verschillende groepen over de drie avonden, het vervoer en dergelijke volgen op de publicatieborden.

„De Skearspiegel”

Huisorgaan van de Industriegroep Kleine Apparaten der N.V. Philips Gloeilampen Fabrieken te Drachten.

Redactie-commissie:

Mej. E. Eichelsheim, C. T. H. Boers, S. Hooghiemstra, W. Th. B. Krone, Ir. M. Kuilman, L. P. M. van Overbeek, G. J. Poelstra, J. C. Rijkeboer.

Redactie-adres:

G. J. Poelstra, T.E.O.

Uit de inhoud van dit nummer:

Bij ons eerste lustrum.
 Onderlinge binding dringend noodzakelijk.
 Het laboratorium- en kantoorgebouw.
 Welkom in het Noorden (Stadskanaal).
 De Skearspiegel weerkaatst:
 De mede vijf-jarigen.

Agenda voor de maand november 1955

GRONINGEN:

Stadsschouwburg:

- 5/6 november: Comedia: „Humpie heeft een bok geschoten”
7/8/9 november: Puck: „Cycloon 3 antwoordt niet”
10/11 november: Puck: Vrienden van het Toneel
12/13 november: Theater: „Dona Rosita”
17 november: Opera Forum: „Figaro's Hochzeit”
20 november: Haagsche Comedie
24/25 november: A.B.C.-Cabaret
26/27 november: Rotterdams Toneel

Groninger Schouwburg: Tel. Bespreekbureau 25645

Harmonie:

- 3 november: Volksconcert G.O.V.
24 november: Concours Harmonie- en Fanfarecorpsen
29 november: Volksconcert G.O.V.

Telefoon Harmonie: 29715.

LEEUWARDEN:

Beursgebouw:

- 7 tot en met 12 november: Tentoonstelling „Stokpaardje”

Kunstcentrum in de Prinsentuin:

- 7 tot en met 13 november: Tentoonstelling „Van rotswand tot microfilm”.

Princehof:

- 12 tot en met 30 november: Schilderijen tentoonstelling.

„De Harmonie”:

- 6 november: Radiosterren-avond.
7 november: Optreden van Charlotte Köhler met „Frasquita”.
8/9 november: Toonkunstkoor „Concordia” met „Die Schöpfung”
20 november: Toneelgezelschap Johan Kaart „Potasch en Perlemoer met vacantie”
21 november: Feestavond Kunst aan Allen met de „de Toneelvereniging”
24 november: Concert Kunst aan Allen door de Gron. Orkest Vereniging

Telefoon „De Harmonie” 3729.

Voor avonden van „Kunst aan Allen” is een beperkt aantal kaarten voor niet-leden verkrijgbaar.

„Concertzaal „Schaaf” (avonden voor ieder toegankelijk)

- 6 november: Dansavond met muziek van de „Amalfi's”
13 november: Dansavond m.m.v. de „Flying Fingers”
16 november: Toneelavond „Fryske Krite” met bal na.
20 november: Toneelvereniging „Vondel” met bal na
27 november: 's Middags en 's avonds dansen met m.m.v. Jan Corduwener.

HEERENVEEN: (in Schouwburg)

- 10 november: Chr. Oratoriumvereniging met „Die Schöpfung”, begeleiding Frysk Orkest
16 november: Toneelavond „Fryske Krite”

TIJNJE:

- 30 november: Concert Frysk Orkest, solist Jan Harshagen, Hobo

De Skearopegel

Huisorgaan van de Industriegroep Kleine Apparaten
der N.V. Philips' Gloeilampenfabrieken te Drachten

Maandblad - 1e Jaargang nr. 3 - December 1955

With best wishes from

Norelco

Zo ziet de geluksdollar er uit, die wij allen binnenkort
ontvangen van onze Noord Amerikaanse
Verkoop Organisatie „Norelco”

Na het jubileum

Het feest is voorbij, de vlaggen zijn opgeborgen, de gasten zijn in hun glanzende wagens vertrokken. De rust is weergekeerd.

We zijn weer aan ons werk gegaan, net of er niets is gebeurd. Wel moesten degenen, die hun werk verplaatst zagen naar het nieuwe gebouw even wennen aan de veranderde omstandigheden, maar dit duurde niet lang. Er is immers zo veel verbeterd! De tekenskamers, de laboratoriumruimten, de kantoren, alles is erop vooruitgegaan. Er is meer licht dan vroeger, het is er rustiger dan dat in de tijdelijke werkruimten het geval was, de hele inrichting van het gebouw is erop berekend het werken doelmatiger en prettiger te maken.

Is er dan werkelijk niets anders gebeurd? Is het zó, dat we het werk alleen maar even hebben stilgelegd om de verschillende sprekers aan te horen en om ons 's avonds te amuseren bij de revue die ons door de directie van het bedrijf werd aangeboden?

Zeker, er zijn tijdens de bijeenkomst in hal II veel prettige en vriendelijke woorden gesproken en dat heeft ons goed gedaan.

De revue-avond die wij allen, hoewel niet gelijktijdig hebben bijgewoond, was er één van een uitstekend gehalte. Hoewel er natuurlijk bij een grote groep mensen zoals bij ons, met zeer uiteenlopende opvattingen over mooi en lelijk, goed en slecht steeds verschil van mening blijft bestaan, kon gelukkig vrijwel een ieder deze avond als een zeer geslaagde beschouwen.

Er is 's middags door de verschillende sprekers veel belangrijks en wetenswaardigs naar voren gebracht, soms uitvoerig toegelicht, maar soms ook verscholen tussen andere dingen. Dat kan je later zo lekker aan het nadenken zetten en U zult dat ongetwijfeld ook wel hebben gedaan.

Toch menen wij als redactie van „De Skearspegel” nog even uw aandacht te moeten vragen voor een paar punten, die volgens ons die aandacht ten volle verdienen.

Wij kunnen natuurlijk onmogelijk op alles wat er is gezegd ingaan, daartoe ontbreekt ons helaas de tijd en de plaatsruimte. Wij willen dan ook zómaar, voor de vuist weg een paar punten noemen, die ons speciaal opvielen.

Kunt U zich bijvoorbeeld nog herinneren hoe boeiend ir. Bouman ons vertelde over het ontstaan van ons scheerapparaat? Hoe het idee ervan al 20 jaar geleden ontstond? Hij vertelde ons van de twijfel en

het ongeloof waarmee de initiatiefnemers hadden te kampen, van de tegenwerking die ontstond doordat zovelen niet in een succes van de Shave geloofden. Daarnaast over de strijd van de mensen die er wél in geloofden, die zich met de moed der wanhoop aan hun idee vastklampten, die door alle moeilijkheden heen tegen de stroom oproeiden tot dat men er ten-

Ir. Bouman

slotte was! Met durf en volharding, met vallen en opstaan is men er gekomen na jaren van strijd en ongeloof.

Blijkt uit dit voorbeeld niet duidelijk, dat men nooit te gauw aan zijn eigen inzichten moet twijfelen, wanneer men oprecht in iets gelooft? Dat men zich niet van zijn stuk moet laten brengen zolang niet blijkt, dat men het bij het verkeerde eind heeft?

Dat men door initiatief, durf, vertrouwen en doorzettingsvermogen tot ongekende successen kan komen?

Dit blijkt ook wel uit hetgeen ir. Tromp ons vertelde over de vestiging van Philips in Drachten, waarbij

wij allen zo nauw zijn betrokken. 5 jaar geleden werd het stichten van een industrie in zuid-oost Friesland als een enigszins gewaagde proef beschouwd.

Ook hier was weer een aantal mensen, dat er wel in kon geloven en wij hebben ervaren, dat zij het bij het rechte eind hadden!

Nu immers meent de Raad van Bestuur van onze N.V. te kunnen concluderen, dat deze proef in alle opzichten geslaagd mag worden genoemd, dat Philips' Drachten voorbestemd is om nog te groeien en een belangrijk centrum te blijven in onze industriële wereldorganisatie.

Ir. Tromp noemde ons echter nog een voorwaarde, waaraan men zal moeten voldoen, wil men tot succes geraken, namelijk onderlinge samenwerking. Zonder onderlinge samenwerking, wanneer men elkaar niet steunt bij elkaars moeilijkheden, gaat veel kostbare

tijd verloren en bereikt men nooit het maximale effect.

Zonder onderlinge hechte samenwerking van natuurkundig laboratorium, ontwikkelingsafdelingen en fabriek was Philips' Drachten nooit uitgegroeid tot één van de grootste, zo niet de grootste fabriek van elektrische scheerapparaten ter wereld. Maar ook zonder het vertrouwen, de durf en steun van en de onderlinge samenwerking met de autoriteiten in Friesland was dit grootse resultaat nooit tot stand gekomen.

Laat dit in ons aller gedachten blijven. Het kan ons dan het besef geven, dat we elkaar in ons werk en daarbuiten nodig hebben. Dat we er meer bewust naar moeten streven elkaar te steunen en elkaar ons vertrouwen te geven. De beloning ervoor zal er naar zijn: persoonlijke voldoening over hetgeen we met elkaar en voor elkaar hebben tot stand gebracht.

Voor en van ons

Personalia

Geboren

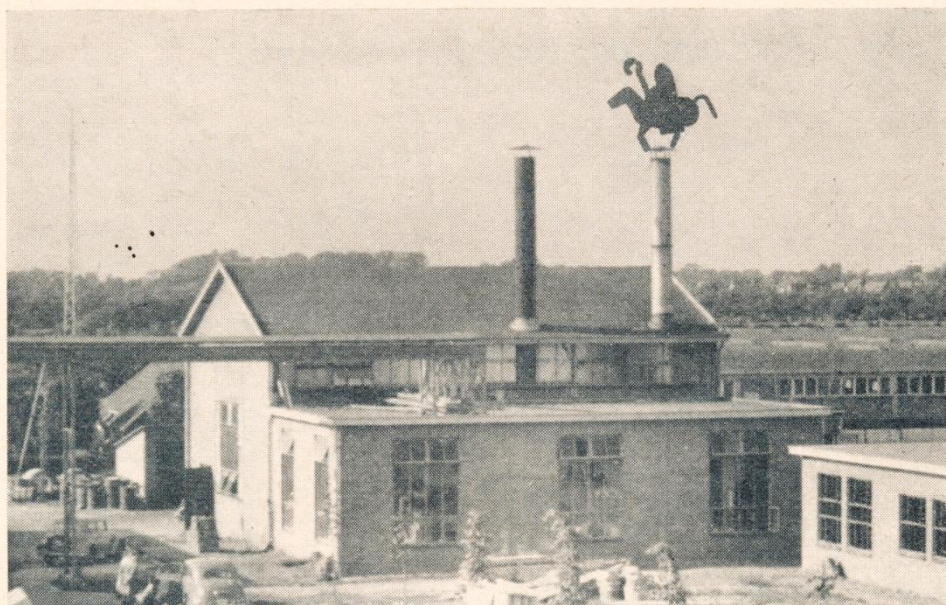
Albertus	zoon van	K. Zuur	afd. Metaalwaren	21-10-'55
Baukje	dochter van	J. Hogeveen	afd. Scheerhoofden fabr.	31-10-'55
Fekke	zoon van	J. Stoker	afd. Magazijn	2-11-'55
Foppe	zoon van	D. de Haan	afd. Metaalwaren	4-11-'55
Tijtske	dochter van	S. v. d. Heide	afd. Scheerhoofden fabr.	7-11-'55
Riemer	zoon van	J. Bosma	afd. Philite	7-11-'55
Hiltje	dochter van	H. Triemstra	afd. Philite	17-11-'55
Gerrit	zoon van	S. Hiemstra	afd. Mech. Werkplaats	18-11-'55
Geert	zoon van	D. Menninga	afd. Scheerhoofden fabr.	18-11-'55
Trijntje	dochter van	P. Zijlstra	afd. Scheerhoofden fabr.	21-11-'55

Gehuwd

J. Visser	Magazijn	G. de Jong	Radio	21-10-'55
R. v. d. Wal		J. Kooistra	Montage	21-10-'55
F. Damstra	Philite	T. Ijtsma		27-10-'55
S. Brandsma		F. Jager	Montage	3-11-'55
A. Stienstra	Montage	W. Spinder		3-11-'55
A. v. d. Wal	Magazijn	W. Lap	Radio	4-11-'55
W. Postma	Scheerhoofden fabr.	A. Kielstra	Montage	10-11-'55
M. de Jong	Radio	J. Daalman		11-11-'55
J. Vermist		M. Heidsma	Montage	18-11-'55

Bij de voorpagina: Ir. Tromp overhandigt de Commissaris der Koningin in de provincie Friesland de geluksdollar

Waarom scheert Sint-Nicolaas zich niet?

Ondanks het feit, dat Sint-Nicolaas het op het ogenblik zo druk heeft, is het ons toch gelukt om hem even te spreken te krijgen.

We kregen een tip van de heer Smit van Technische Bedrijven, dat Sint-Nicolaas zich met zijn paard op de hoge schoorsteen van het ketelhuis bevond. Met een brandladder, die ons direct welwillend ter beschikking werd gesteld door de brandweer van Drachten zijn we voorzichtig naar boven geklommen. Het was een beangstigend gezicht om te zien hoe het paard met zijn vier poten op de rand van de stalen schoorsteen stond, terwijl de warme rookgassen langs de buik van het paard ontweken.

Gelukkig stelde Sint-Nicolaas ons direct gerust en bood ons enkele fijne, echte Spaanse chocoladesigaren aan.

„Mogen wij U enkele vragen stellen”, vroegen wij aan Sint-Nicolaas.

„Als U het kort maakt, want mijn tijd is zeer beperkt en mijn paard is ontstemd over de slechte constructie van de schoorsteen. Er ontbreekt namelijk een zogenaamde hoefrand aan deze schoorsteen, waarop hij zijn hoeven kan zetten.”

Wij boden onze excuses aan en beloofden dit direct te laten veranderen. (Bon is inmiddels doorgegeven aan Technische Bedrijven).

In verband met de korte tijd, die ons ter beschikking stond, en het levensgevaar waaraan Sint Nicolaas zich bloot stelde, vuurden we maar direct de vraag af, die ons allen al jaren op de lippen brandde: „Waarom scheert U zich niet, Sint-Nicolaas?”

Sint-Nicolaas schrok even, doch herstelde zich snel.

„U bent de eerste, die mij deze intieme vraag stelt,

en het antwoord hierop vind ik wat pijnlijk. Als U me belooft, er verder met niemand over te spreken, wil ik het U wel in goed vertrouwen vertellen, of beter nog, laten zien.”

Langzaam lichtte Sint-Nicolaas zijn baard op. Wij wankelden even op onze brandladder toen wij tot onze ontsteltenis zagen, dat Sint-Nicolaas geen overhemd met stropdas droeg, zoals wij, doch slechts een, met een velours chiffon lint gesloten onderkleed. Hier lag dus het geheim. Sint-Nicolaas, de algoede man, had zelfs zijn overhemd weggegeven en was nu genoodzaakt om zijn baard te laten staan om dit te verbergen.

Wat een prachtman!

„Mogen wij U nog vlug één vraag stellen?”

Het paard wendde het hoofd naar het door baardhaar bedekte oor van Sint-Nicolaas en fluisterde iets.

Sint-Nicolaas zei ons toen, dat het hem speet maar dat hij snel moest vertrekken, omdat hij zojuist van zijn paard had vernomen, dat diens hoeven stonden te sudderen tengevolge van de rookgashitte.

En inderdaad, toen wij de blik op de machtige benen richtten, zagen wij hierover een prachtige rose gloed liggen, die ons echter tevens met een diep medelijden vervulde. Sint-Nicolaas nam afscheid van ons en zijn laatste woorden waren:

„Als U bij Philips Drachten goed Uw best doet, kom ik U allen persoonlijk opzoeken in de cantine. Jammer genoeg moet ik U nu reeds zeggen, dat ik iemand mee moet nemen in de zak”.

En zo zagen we Sint-Nicolaas in lichte galop via de hallen en het nieuwe laboratorium in de richting Beetsterzwaag verdwijnen....

Enkele flitsen uit de huishoudcursus

*„De pompeblèdden op 'e toer,
dy weagje dan de lannen oer,
fan Fryslân, ús heitelân, ús heitelân!”*

Ze zongen goed, deze meisjes op de cursus Friese taal, ze zongen niet alleen mooi, maar ook met diepe overgave over de „Noardséweagen spiele oan it strân”, en „in Fryslân, frysk en frij!”

We bevonden ons op één van de cursussen welke gegeven worden door de „Stichting Vorming Bedrijfsjeugd” en hier in de „Wâlden” onder leiding staan van mej. Post. Iedere woensdagmiddag zo om een uur of vier stormt een klein legertje jonge vrouwen en meisjes uit onze fabriekspoort en zwemt uit over vele plaatsen hier in de omtrek. De één gaat de beginselen van het koken onder de knie proberen te krijgen, de andere tracht een onwillige lap onder een onwillige naaimachine om te vormen tot 'n rok. Groepjes meisjes willen stijf geworden spieren los maken met volksdansen of sport en spel, anderen breken zich het hoofd over de problemen van kinderverzorging, de Friese taal, handenarbeid of bloemen schikken.

Van Philips: 120 meisjes....

Ja, zo groot is het aantal meisjes dat aan de cursussen deelneemt ondertussen al geworden. En dat is ook begrijpelijk, want per slot van rekening wil ieder meisje zich graag voorbereiden voor de taak die in de toekomst voor velen van hen ongetwijfeld zal zijn weggelegd: de taak van de huisvrouw. Natuurlijk hebben zij allen wel eens bij moeder thuis geholpen met wassen, koken en naaien. Maar op de cursus wordt op alles wat dieper ingegaan en de „vervelende” theorie wordt netjes tussen het praktische werken ingelast.

Ieder meisje moet eerst de cursussen naaien, koken en kinderverzorging volgen, heeft zij de grondbeginselen daarvan éénmaal onder de knie dan wordt er eens gekeken óf en waarvóór zij verder interesse heeft.

Enthousiasme....

Het enthousiasme waarmee deze jonge vrouwen bezig zijn is enorm. De Friese taal-les welke wij als eerste bezochten bruiste van leven. Gedichtjes werden (in 't Fries vanzelfsprekend) op heel leuke wijze voor-

gedragen, kranten werden woord voor woord gespeld en zo nu en dan moest één van hen een stukje voorlezen. En dan blijkt dat 't zelfs voor een geboren Friezin niet meevalt om zo maar hardop voor een veertigtal critische oren in 't Fries voor te lezen. Maar een prima lerares en veel geduld waarborgen tenslotte een goed resultaat. En een opperbeste stemming en een kop soep op z'n tijd doen wonderen.

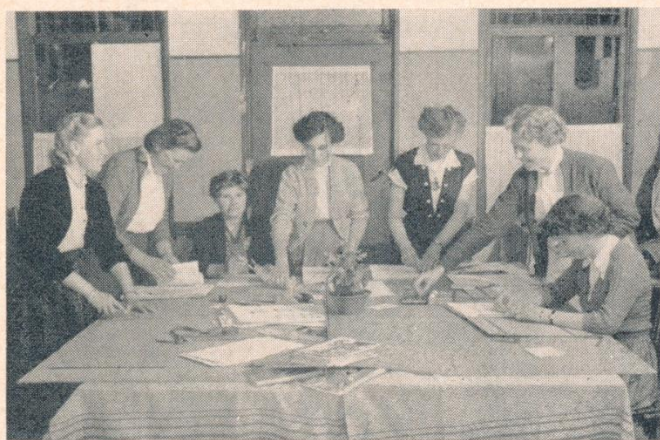
Stamppot....

Stamppot stond er op het menu, dat bij de cursus koken in de Huishoudschool te Drachten op het bord was geschreven. Met de tong tussen de tanden waren er meisjes bezig op gasfornuizen, elektrische fornuizen en petroleumstellen. Potjes werden geroerd, koekjes werden gebakken en 't rook er prima.

O ja, natuurlijk ging er wel eens iets mis, maar dat kan je thuis ook gebeuren. Als de koekjes op de ene helft van het bakblik bruin worden en op de andere helft geel, dan is er iets niet in de haak en op de lerares rust dan de taak een soort Salomo's oordeel uit te spreken. Dan wordt er met messen gestoken (onder de koekjes, wel te verstaan) en gesmeerd met boter. En dan komt 't wel weer in orde (vermoedelijk). Maar persoonlijk, als man, vond ik het voorschrift dat de meisjes hun eigen baksel en kooksel moeten opeten wel het mooiste. Hoewel ons enthousiasme wel wat daalde toen de lerares vertelde, dat ze de meest mislukte pudding unaniem „lekker” vonden als ze die zelf gemaakt hadden.

Wat moet dat worden....?

Als man voelt je je natuurlijk wel wat onwennig op een naaicursus. Meestal ben je niet eens in staat uit te maken wat iets moet worden en zelfs al ben je daar achter gekomen dan kun je nog moeilijk beoordelen of dat product van ingespannen zwoegen nu goed is of niet. De lerares hielp me echter door te vertellen dat er over het algemeen goed genaaid wordt, doch dat de meisjes de neiging hebben met te moeilijke dingen te willen beginnen. Bovendien is het niet gemakkelijk een meisje dat nog helemaal niets van naaien afweet in een betrekkelijk korte tijd goed op dreef te helpen. En als het begin zo moeilijk is en langzaam gaat, dan wil het geduld van de cursiste wel eens danig op de proef gesteld worden. Maar dat dit één van de belangrijkste lessen is voor een meisje hoeft wel geen betoog.

Broodmandjes en presenteerbladen....

Tja, die hebben we ook zien maken. Rappe vingers vlochten allerlei nuttige en aardige dingetjes uit pitriet. Rimpels in het voorhoofd en tanden in de lip gaven aan dat het nog zo gemakkelijk niet was. Sommige meisjes toverden gewoon de mandjes in elkaar, maar tot onze verbazing constateerden we dat meisjes, die op onze fabriek snel, secuur en, ik zou haast zeggen, elegant werken, met de dunne pitrietdraadjes aan het worstelen waren of het betonijzer was. Maar knap werk is het! (Als er nog eens een prullemand overschiet, houdt de redactie zich aanbevolen!)

En zo....

En zo bezochten we dan enkele lessen. Het is niet onze bedoeling U in dit rubriekje nu eens een volledige beschouwing over de cursussen te geven, maar wij hopen dat deze enkele losse indrukken en foto's die meisjes die nog niet op de cursus gaan, zullen

aansporen er eens wat nader naar te informeren. Heus, 't is er gezellig, je krijgt je les zoveel mogelijk in je eigen woonplaats en je kunt een schat van ervaring opdoen voor je latere leven. Want, laten we eerlijk wezen, er zijn en blijven maar twee wegen naar het hart van de man: één door de maag en één via zijn gestopte sokken.

Alles op z'n tijd ook veiligheid

Het ligt in de bedoeling om maandelijks op deze plaats ons gezamenlijk te bezinnen, door middel van een plaatje en een praatje, op de veiligheid bij en op weg naar ons werk.

Nog altijd zijn er veel mensen die dat gepraat over veiligheid maar onzin vinden. Zij zeggen dat er veel te veel woorden en papier verknoeid worden aan iets, dat naar hun mening toch volkomen nutteloos is. Soms echter veranderen zij van inzicht, maar dan is er meestal iets gebeurd, dan is één of andere veiligheids- of verkeersovertreding hen duur komen te staan en zijn zij er eens niet zonder kleerscheuren afgekomen.

Ja, dan verzuchten zij:

**VEILIGHEID is toch
niet zo'n nonsens
als ik dacht!**

NATIONAL SAFETY COUNCIL - U.S.A. • VEILIGHEID INSTITUTE - AMSTERDAM

Donkere dagen

voor Kerstmis

Al is het nog vrij ver voor Kerstmis, de donkere dagen zijn er al, en . . . de lange avonden.

Waarschijnlijk raakt U op dit ogenblik bijna verstrikt in de Sinterklaasdrukke, maar als dat achter de rug is, krijgt U misschien zo'n leeg gevoel. Zo van: wat zal ik eens gaan doen?

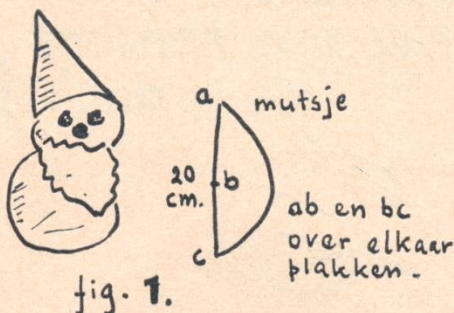
Daarom lijkt het ons goed, reeds nu enkele ideetjes te geven om de kerstdagen nog gezelliger te kunnen maken.

Het zijn eenvoudig te maken versieringen, maar juist die eenvoudige dingen zullen uw tafel, kerstboom, uw hele huis een feestelijk aanzien kunnen geven.

Bovendien kan iedereen eraan meewerken! Hierbij denken wij vooral aan de kinderen. Laat ze meedoen, ze vinden het heerlijk om hun steentje bij te dragen (denkt U ook plotseling aan die lange Kerstvacantie?!). Probeer U het eens. Wij wensen U succes en veel plezier.

OP DE TAFEL.

Appelmannetje: Wij bevestigen een grote en een kleine appel aan elkaar met een aan beide zijden gepunte lucifer. Op de bovenste en kleinste appel wordt een gezichtje gemaakt met bijvoorbeeld gaatjes als ogen en een krent als neus. Een puntig stukje watten kan de baard worden, en met een gekleurd papieren mutsje op is het een echt mannetje geworden.

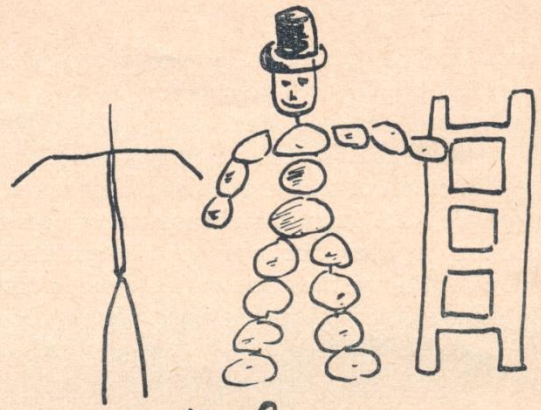

fig. 2.

Schoorsteenvegertje: Dit maken wij van gedroogde pruimen, ijzerdraad en een kurk. Eerst het geraamte (zie figuur); daarna worden de pruimen eraan geregen, een kurkje of noot als hoofd. Wij kunnen hem nog een hoedje opzetten, een laddertje van dun karton knippen en U zult die pruimen nooit meer op willen eten!

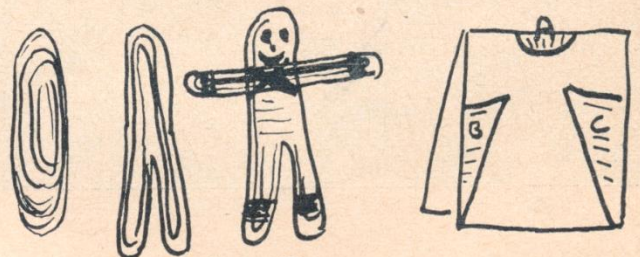

fig. 3.

lapje dubbel, A. B. C. uitknippen, over het hoofdje trekken, daarna mouwen en zijkan-ten dichtnaaien.

Kerstmannetje: Van jaegerwol maakt U een dik strengetje, splitst dit op de helft voor de benen. Een tweede strengetje wordt voor de armen gebruikt. Eerst omwikkelen we de uiteinden met gekleurd draad, dan splitsen we dit strengetje ook en trekken het over het hoofd, maken het aan het lijfje vast door met een draadje kruiselings te omwinden. Ook de voeten omwinden.

Dan het gezichtje met een paar steekjes, het jasje van een rood lapje, om het middel een koordje. Tot slot een rood mutsje, baardje van watten en de kerstman is in uw huis.

Kaarsenstandaards: Kunnen heel makkelijk gemaakt worden van een uitgeholde aardappel, gekleurd crèpepapier en een draadje eromheen. Maar dat kunstje kent U waarschijnlijk wel!

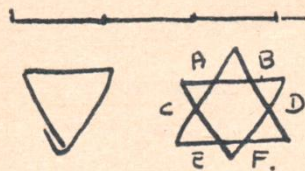

fig. 4.

Stro-ster: Het glanzende gele stro steekt heel leuk af tegen de groene dennentakken. We hebben twee gladde halmen nodig. Van iedere halm maken we een driehoek, maar laten een stukje oversteken om het later vast te kunnen maken. Dan leggen we beide driehoeken op elkaar en maken de plaatsen A, B, C, D, E en F vast met een draadje. De ster kan nu zo, of aan een draadje, aan een tak hangen.

fig. 5.

Stro-ster: Een gladde strohalm wordt opengesneden en in 8 stukjes van 7 cm gesneden. We plakken die in het midden op elkaar met velpon of maken ze vast met een draadje. Dan plakken we aan beide kanten een cirkeltje (3 cm middellijn) van goudpapier, waar we een ophangdraadje aan bevestigen.

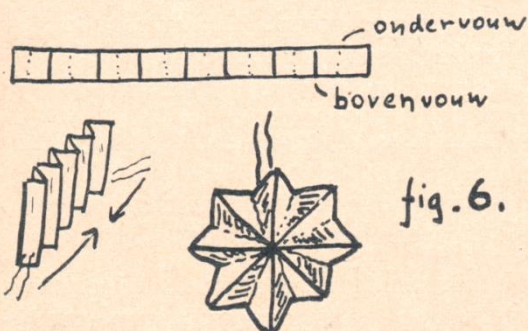

fig. 6.

Kerstzon: Hiervoor vouwen we een strook goudpapier van 7×30 cm in de lengte dubbel, zodat de goudkant naar boven komt. Nu vouwen we er een

harmonica van. Eerst de naar *boven* liggende zijde vouwen: uiteinden op elkaar en middenvouw, nu steeds delen tot de afstanden pl.m. $1\frac{1}{2}$ cm zijn. We doen dit ook met de andere kant.

Alles wordt op elkaar gevouwen, we halen twee draden door het hele stapeltje, en trekken de uiteinden aan, die we vastknopen. Er ontstaat een waaervormige cirkel, waarvan we de open kanten op elkaar plakken, zodat de zon rond is.

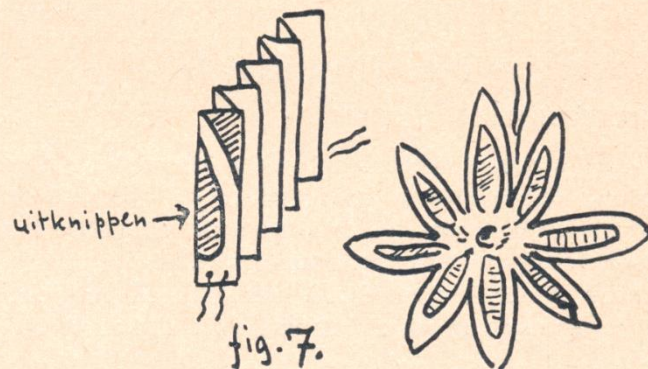

fig. 7.

Puntige ster: We vouwen weer een waaier (zie figuur 6) maar nu van bijvoorbeeld wit schrijfpapier (5×35 cm). De vouwen worden op elkaar gelegd en ingeknipt, zodat een figuur ontstaat. Na het aantrekken van de draadjes worden beide einden weer aan elkaar geplakt. Bij deze ster kunt U met een fijn schaartje heel leuke figuren knippen.

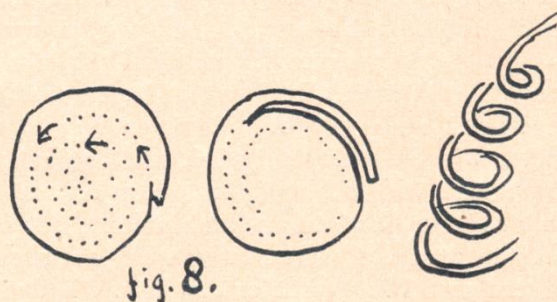

fig. 8.

Slingertje: Tot slot een vrolijk slingertje, dat ook de kleintjes kunnen maken.

We nemen een aluminium capsule van een melkfles, die op de tafel plat en glad gestreken wordt. Die knippen we ergens aan de kant in, knippen gewoon langs de buitenrand. Steeds maar door. Dan komt er een spiraalvormige slinger te voorschijn. Hoe smaller het randje, des te langer wordt de slinger!

Officiële mededelingen

Opnemen vacantie 1955

Wij vestigen er de aandacht op, dat de vacantedagen voor het jaar 1955 moeten worden opgenomen vóór 1 januari 1956.

Alléén in zéér bijzondere gevallen, b.v. indien het door ziekte onmogelijk is de vacantie voor 1 januari a.s. op te nemen, kan worden toegestaan dat de resterende vacantedagen worden opgenomen tot 1 februari 1956.

Na laatstgenoemde datum vervallen echter de vacantedagen over 1955 onherroepelijk.

Afd. Personeelzaken.

Spaarregeling winstdelende personeelobligaties

Wij menen er goed aan te doen alle uur- en weekloners er nog eens op te wijzen, dat zij aan het einde van ieder jaar winstdelende personeelobligaties kunnen verwerven tot een maximum van 4% van het totale in dat jaar verdiende loon, mits zij het gehele jaar bij onze onderneming in dienst zijn geweest.

Voor de nieuwelingen in het bedrijf is het wellicht nuttig hier nog eens in het kort uiteen te zetten wat een winstdelende personeelobligatie nu eigenlijk precies is.

Een obligatie is een bewijs van geleend geld. Wie een obligatie verwerft, leent geld uit en krijgt daarvoor in de plaats een papier waarop staat vermeld, dat hij geld te vorderen heeft van degene, die het geld in ontvangst heeft genomen. Wie dus voor bijv. f 100 een personeelobligatie van de onderneming verkrijgt, heeft aan de N.V. f 100 geleend en heeft als bewijs daarvan de obligatie ontvangen. De personeelobligatie is dus een waardepapier. Zij kan ten allen tijde bij de onderneming weer worden ingewisseld en wel tegen hetzelfde bedrag, waarvoor men het heeft verkregen. De Philips-personeelobligaties zijn intussen geen gewone obligaties. Het zijn bijzondere, winstdelende obligaties. Dit betekent, dat de opbrengst verband houdt met de winst; de rente zal namelijk gelijk zijn aan het dividend, dat op de preferente aandelen wordt uitgekeerd, evenwel vermeerderd met 1%. Wordt er dus bijv. 6% dividend uitgekeerd, dan ontvangen de obligatiehouders 7%; wordt er 7.2% dividend betaald, dan ontvangen de obligatiehouders 8.2%.

Men heeft in de personeelobligaties een veilige vorm van bezitsvorming, waaraan geen risico van koersschommeling verbonden is; het geld, waarvoor men de obligatie verkregen heeft, kan men er altijd weer voor terug krijgen. Bovendien blijft de aantrekkelijkheid bestaan van een hoge rente die, over

een langere reeks van jaren bezien, gemiddeld minstens 7% bedraagt. Ten slotte bieden de obligaties het voordeel, dat iedereen bij een goede gang van zaken blijft geïnteresseerd; naarmate er meer winst wordt uitgekeerd, wordt de rente op de personeelobligaties hoger.

Spaarregeling voor personeelobligaties.

Aan de spaarregeling voor personeelobligaties, die in 1949 op verzoek van de Personeelraad in het leven is geroepen, kan iedereen, die thans in dienst is van onze onderneming en die per week wordt betaald, deelnemen. Het wekelijks te sparen bedrag moet altijd een veelvoud zijn van een dubbeltje met een minimum van 40 cent en mag niet hoger zijn dan 4% van het bruto weekinkomen. Dit spaarbedrag zal gedurende 50 weken worden ingehouden (loonweken 603 tot en met 652).

Voor verdere bijzonderheden over deze spaarregeling verwijzen wij naar het formulier, *dat bij de loonbetaling op 16 december a.s. zal worden uitgereikt*. Op de aangehechte strook kan men zich aanmelden

„De Skearspiegel”

Huisorgaan van de Industriegroep Kleine Apparaten der N.V. Philips Gloeilampen Fabrieken te Drachten.

Redactie-commissie:

Mej. E. Eichelsheim, C. T. H. Boers, S. Hooghiemstra, W. Th. B. Krone, Ir. M. Kuilman, L. P. M. van Overbeek, G. J. Poelstra, J. C. Rijkeboer.

Redactie-adres:

G. J. Poelstra, T.E.O.

Uit de inhoud van dit nummer:

Na het jubileum.
Waarom scheert Sint-Nicolaas zich niet?
De Skearspiegel weerkaatst: huishoudcursussen.
Donkere dagen voor Kerstmis.
Spaarregeling personeelobligaties.

- Copy voor het volgende nummer inzenden uiterlijk 12 december a.s. aan de redactie.
- Wegens plaatsgebrek kunnen wij helaas niet alle ingezonden copy opnemen. De puzzle-rubriek vervalt daarom deze maand ook.
- Overname van artikelen, geheel of gedeeltelijk, is zonder toestemming van de redactie niet toegestaan.

als deelnemer aan de spaarregeling tot uiterlijk 31 december a.s. bij de loonadministrateurs.

Hoe komt men aan het einde van dit jaar in het bezit van personeelobligaties?

A. Zij, die deelnemer zijn aan de spaarregeling, hebben in hun loonzakje, dat zij gisteren hebben ontvangen, een formuliertje aangetroffen, aangevende het bedrag, dat zij dit jaar hebben gespaard, en het bedrag aan obligaties, dat zij tegelijk met de loonbetaling op 30 december a.s. zullen ontvangen.

B. Zij, die geen deelnemer zijn aan de spaarregeling, verwijzen wij naar het reeds genoemde formulier, dat bij de loonbetaling op 16 december a.s. zal worden uitgereikt. Op dit formulier vindt men de plaatsen en tijden vermeld waar kan worden ingeschreven op personeelobligaties.

Sociaal-Economische Afdeling
Eindhoven.

Van de Personeelvereniging Volleybal

Heren II.

Het pad van ons tweede herenteam is tot nu toe nog niet over rozen gegaan, want van de drie gespeelde wedstrijden wonnen zij er helaas niet één.

Wel is er een vooruitgang te bespeuren, ook in de einduitslag, want in de laatste wedstrijd wisten zij in ieder geval reeds één set op hun naam te krijgen. Nu nog even op de tanden bijten en de overwinning kan worden gegrepen.

Dames.

Over onze damesploeg valt nog weinig te zeggen. Onberekenbaar als altijd verloren zij hun eerste wedstrijd, die ze eigenlijk hadden moeten winnen en zij wonnen van één der sterkste ploegen, wat niemand had verwacht.

Wij kunnen dus alleen hopen, dat de dames zo doorgaan als in hun tweede wedstrijd.

Heren I.

Deze hebben we bewust tot het laatst bewaard. Tot nu toe gaat het goed met deze ploeg, die alle vier gespeelde wedstrijden won. Zelfs van de kampioen van vorig jaar, A.V. '45 I, werd na een harde, doch sportieve strijd gewonnen. Wel kwamen onze heren net met de hakken over de sloot (de beslissende set werd 15-13), maar hiertegen moet worden aangevoerd, dat dit hun tweede wedstrijd was die avond.

Wij hebben dus alle hoop. Niet alleen voor ons eerste herenteam, maar ook voor onze dames, en ons tweede team.

Programma voor december

9 december:	Dames—Hercules II	18.30 uur
	Heren I—D.L.T.C.	20.00 uur
13 december:	Dames—A.V. '45 I	18.30 uur
	Heren I—U.D.I.	20.30 uur
16 december:	Heren II—Fifty-Fifty	21.00 uur
	Heren II—Grafia	21.30 uur
20 december:	Heren II—I.D.O.G.	21.30 uur

Tafeltennis

Op dinsdag 8 november j.l. werd de eerste tafeltenniswedstrijd van dit seizoen gehouden in de Philipscantine.

De Philipsmensen speelden tegen een team van Sluis' Machinefabrieken en wij mogen deze eerste krachtmeting als een goed begin beschouwen. De uitslag van de wedstrijd leverde een 7-3 overwinning voor het Philips team op.

Maar tevreden zijn wij nog niet!

Wij hebben nog steeds te weinig mensen om een behoorlijk aantal teams samen te stellen.

Hebt U interesse? Komt U dan eens kijken, en meedoen, op dinsdagavond om 7.30 uur in de cantine.

A G E N D A.

Maandags: 17.30-18.30 uur: Gymnastiek dames in gymnastieklokaal Noordkade.

Dinsdags: 17.30-18.30 uur: Volleybal dames, 18.30-19.30 uur: Volleybal heren, in gymnastieklokaal U.L.O. Burg. Wuiteweg.

19.30-21.30 uur: Tafeltennis in de Philipscantine.

Donderdags: 17.45-18.45 uur: Gymnastiek heren in gymnastieklokaal Noordkade.

Rectificatie

Naar wij uit betrouwbare bron vernamen, hebben wij, overigens zonder dat dat onze bedoeling was, de heer van der Terp een moeilijke avond bezorgd. Want hij ontving een beloning van f 15 voor zijn idee en vertelde zijn vrouw enthousiast van deze gebeurtenis.

Toen verscheen de Skearspegel, en het drukfouten-duiveltje had bewerkt dat er f 20 stond inplaats van f 15. Er vielen harde woorden die avond bij de fam. v. d. Terp, en de gelukkige winnaar smeekte ons om in het volgende nummer te vermelden dat het een drukfout was.

Dus, mevr. v. d. Terp, het is écht waar, Uw man kreeg heus maar f 15 voor z'n idee! En onze verontschuldiging voor de vergissing.

Agenda voor de maand december 1955

DRACHTEN:

7 december:	Volksonderwijs	Zaal Vreewijk	Toneeluitvoering
8 december:	Ned. Ver. v. Huisvrouwen	Zaal Hamburg	Bloemen schikken
9 december:	Frysk Orkest	Philips Cantine	Concert
			Solist: Peter Katin, piano
12 december:	Chr. Filmactie	Noorderkerk	Filmavond
18 december:	Gymnastiekver. U.D.I.	Zaal Vreewijk	Gymnastiekuitvoering
23 december:	Zangver. „Ere zij God”	Herv. Kapel	Zanguitvoering

GRONINGEN:

Stadsschouwburg:

8 december:	Gron. Muziekvereniging. Herman Krebbers/Marinus Flipse
10/11 december:	Hoofdstad Operette met „Hör mein Lied, Violetta”
15 december:	Rotterdams Toneel met „Alice sits by the fire”
17 december:	Ballet. Gretel van Bruggen
18 december:	Charlotte Köhler
	Telefoon Bespreekbureau 25645.

LEEUWARDEN:

Concertzaal Schaaf:

11 december:	Dansavond o.l.v. de heer Epema
17/18 december:	Bal o.l.v. de heer Hub Adema

De Harmonie:

8 december:	Concert L.O.F., solist Peter Katin, piano
10 december:	Cabaret Wim Kan en Corrie Vonk
11 december:	Sterrenvariété met o.a. Johnny Jordaen
13 december:	Toneelavond met Tetman en Jarich de Vries
	Telefoon „De Harmonie” 3729.

Oplossing van de opgave uit de pieker-rubriek van het lustrum-nummer

Het aantal inzendingen was ditmaal niet groot, hetgeen vooral te wijten was aan het feit dat deze opgave allesbehalve gemakkelijk was. Des te meer bewondering hebben wij voor de moed en het doorzettingsvermogen van de inzenders.

Hier volgt de oplossing:

onraad	ternauwernood
uittekenen	espagnolet
delicatesse	nochtans
eenjarig	griffelkoker
geaderd	overreden
agrariër	representatie
drijfriem	rondedans
roofoverval	echtheid
afsluiting	driemanschap
cavalerie	ijsverkoper
hectoliter	kleiaardappel

De uitroep luidt:

Philips Drachten vijf jaar of
Vijf jaar Philips Drachten

Het aantal woorden dat op de voorgeschreven wijze gefabriceerd kon worden overtrof onze stoutste verwachtingen, en wij hadden aan het nakijken dan ook een hele kluit.

Tenslotte zijn de volgende prijswinnaars uit de bus gekomen:

1. de heer A. Post, metaalwaren (647 woorden);
2. mevr. E. Bakker-Kronemijer, scheerkappen, (350 woorden).

De prijzen zullen hen één dezer dagen worden uitgereikt.

Onze hartelijke gelukwensen!

De Skearopegel

Huisorgaan van de Industriegroep Kleine Apparaten
der N.V. Philips Gloeilampenfabrieken te Drachten

Maandblad - 1e jaargang nr. 8 - mei 1956

De Philips' woningbouw te Drachten

Aan de problemen van de woningnood wordt door de pers geregeld grote aandacht besteed. Er gaat bijna geen dag voorbij, of er verschijnt in de dagbladen een artikel over het tekort aan woningen en de gevolgen daarvan voor het gezin.

Een ieder heeft zich hierdoor en door uiteenzettingen over het woningprobleem via de radio kunnen overtuigen van de ernst van dit onderwerp. Vrijwel iedereen gaat deze kwestie persoonlijk aan, of zijn in familie of kennissenkring gevallen bekend, waarin het gemis aan een passende woning een ernstige belemmering vormt tot het bereiken van het in deze wereld zo hoog nodige huiselijke geluk.

Het is dan ook niet de bedoeling van de redactie van de SKEARSPEGEL om op deze pagina's opnieuw uw aandacht te vragen voor dit brandend probleem. Niet, dat wij in Drachten het woningtekort zoveel minder voelen dan men in andere plaatsen van ons land of daarbuiten ondervindt. Ook bij ons bedrijf zijn er velen, die al geruime tijd van hun gezin zijn gescheiden door 't voor hen uitblijven van een woning op een bereisbare afstand van het bedrijf met alle gevolgen van dien. Velen zouden ook graag bij ons komen werken, als er maar woningen waren!

Dat dit alles zo is, weet u reeds veel te goed. Wij willen u dan ook slechts in woord en beeld iets vertellen over wat er door Philips Drachten op het gebied van de woningbouw is tot stand gekomen.

Grootste uitbreiding

Dat ons in de komende maanden de tot nu toe

grootste uitbreiding van de woonruimte in Drachten te wachten zal staan, wordt ons duidelijk, indien we eens een kijkje gaan nemen in de N.W.- en Z.O.-sectoren van Drachten. Onafzienbare hoeveelheden bouwmaterialen liggen er reeds klaar om straks in huizen omgetoverd te worden. Zo hier en daar, achter de huizenrijen welke reeds gedeeltelijk bewoond zijn of in meer of minder vergevorderd stadium van voltooiing verkeren, is men weer bezig om de funderingen van een nieuw groot complex woningen uit te zetten.

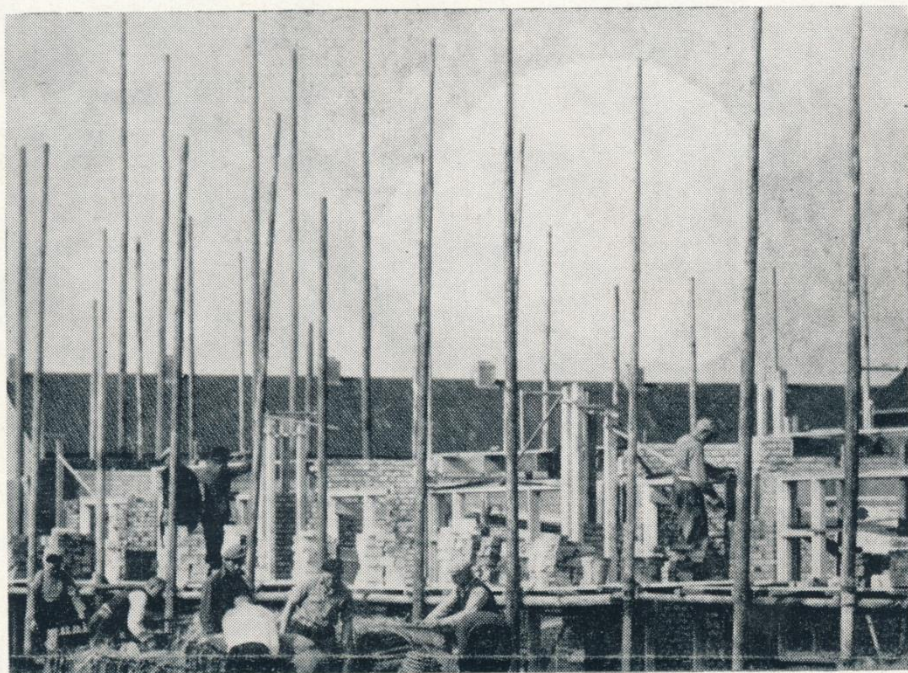
Nog dit jaar

De hoop is gerechtvaardigd, dat ook in deze woningen nog gedurende dit jaar vele jonge gezinnen hun intrek zullen kunnen nemen. Als dit een feit zal zijn, betekent het een flinke stap naar de oplossing van het woningprobleem voor onze werknemers. Laat ons hopen, dat deze omstandigheid zal mogen bijdragen tot de verdere ontplooiing van ons bedrijf.

Over straten gesproken

Een speciaal daartoe ingestelde gemeentelijke commissie heeft wel zeer originele namen voor de straten bedacht. Duizenden poststukken zullen in de toekomst gestuurd worden naar adressen in de Kuiperssingel, Wolkammersstreek, Molenaarsbreed, Weversburen, Blauwverversregel, Looierspad, Handwerkerszijde, Brouwerssingel, Smidshuizen, Oud Ambacht en De Tijen (de laatste is de omgedoopte verlengde Oliemolenstraat). Deze namen zullen in de noord-west-sector de herinnering aan de oude ambachten levend houden, terwijl De Tijen is genoemd naar een oude buurtschap ten westen van de Oudeweg.

Voor de zuid-oost-sector worden de namen: De Groene Zoom, De Meent, De Wier, Het Heem, De Kamp, De Singel, Ureterper-end en Wilpsterend.

Wij spraken met de heer

A. S. VELLINGA

In de hal van het laboratorium vindt u op de eerste etage een kamer, waar het hart van de Philips bouwactiviteit klopt.

Wij spraken daar met de heer Vellinga, die de gehele leiding van de uitvoering heeft.

Nu zijn wij leken op het bouwkundig terrein, zodat wij hem vroegen, wat deze leiding eigenlijk inhield.

De heer Vellinga antwoordde ons hierop dat hij

samen met zijn assistent en de opzichters, de contacten onderhoudt met het bouw bureau te Eindhoven, met de aannemers en de uitvoerders, de betaling regelt met deze laatste personen, overleg pleegt met de bewoners etc.

In het algemeen dus behartigt de heer Vellinga de belangen op het gebied van bouw en bewoning van de Philips huizen.

Als u dus, als Philips-huis-bewoner, last hebt van een lekke regenpijp, van een weggewaaid dakraam, van waterleidingproblemen, klemmende deuren of iets dergelijks, dan weet u dat de heer Vellinga het juiste adres voor u is.

Wist u dat de heer Vellinga, die sedert 1951 in Philips dienst is, een groot aandeel heeft gehad in het ontwerpen en bouwen van onze kantine?

Wist u ook dat de heer Vellinga vorige week zijn 70ste verjaardag heeft gevierd?

Waarmee we maar willen zeggen, dat men jong blijft zolang men interesse in en enthousiasme voor het werk heeft dat men doet.

De heer Vellinga is één van onze enthousiaste werkers op het moeilijke terrein van de huisvesting en vanaf deze plaats wensen wij hem nog veel arbeidsvreugde toe, onder het motto:

Arbeidsvreugde voor hem en een huis voor ons.

Wij stellen U voor:

Onze woninginspectrice

Vele van onze medewerkers zijn de laatste maanden in een eigen woning getrokken, meerdere nog zullen hopelijk in de loop van dit jaar „onderdak” gebracht kunnen worden. Voor al deze mensen be-

tekent dit de vervulling van een lang gekoesterde wens, het einde van veel narigheid en het begin van een écht gezinsleven.

Toch zijn voor al deze gezinnen de woning-moeilijkheden niet zo maar op slag geëindigd op het ogenblik dat zij de nieuwe woning betrekken, en onze bedrijfsleiding heeft dan ook gemeend zich van de deskundige hulp van een specialiste op dit gebied, mej. K. Douma, te moeten verzekeren.

Wij vroegen mej. Douma of zij ons iets kon vertellen over de ongetwijfeld zware taak die thans op haar schouders rust.

„Vele van onze nieuwe bewoners”, aldus onze woninginspectrice, „komen van buiten, anderen hebben zich jarenlang moeten behelpen met een paar kamers bij familie, of, erger nog, bij vreemden. Al deze gezinnen moeten nu proberen in een voor hen vreemde omgeving hun „draai” te vinden. Zij dienen veelal nog helemaal te wennen aan een woning met één grote huiskamer, zij staan vreemd te kijken naar de verschillende functionele kleuren die in onze Philips-huizen werden gebruikt. En zo zou ik door kun-

Mej. Douma in gesprek met mevr. Massolt

nen gaan met het opsommen van problemen en probleempjes die zich van alle kanten aan deze mensen opdringen. Ik stel mij voor al deze gezinnen zoveel mogelijk met raad en daad terzijde te staan bij alle moeilijkheden welke zich voordoen, wat betreft de manier van bewoning en de woninginrichting. Binnenkort hoop ik al degenen die nu reeds op Kuipersingel en Molenaarsbreed wonen te bezoeken om alvast eens kennis te maken.”

Wij wensen mej. Douma veel succes toe bij haar werk dat voor ons allen, doch wel speciaal voor de bewoners en toekomstige bewoners van onze Philips-huizen van zo groot belang is.

65 jaar Philips

Op 15 mei j.l. was het 65 jaar geleden, dat Gerard Leonard Frederik Philips, in 1883 aan de Poly technische school te Delft gepromoveerd tot werktuigkundig ingenieur, tezamen met zijn vader B. F. D. Philips, als stille vennoot, de vennootschap Philips en Co. oprichtte.

Op 27 april, voorafgaande aan de oprichting, had de nieuwe vennootschap voor het doel, dat zij zich stelde — de vervaardiging en verkoop van elektrotechnisch materiaal en wel in het bijzonder gloeilampen — een oud textielfabriekje gekocht samen met een 45 pk stoommachine. De prijs, zo vindt men in een oude akte, op 27 april 1891 verleden voor notaris Josephus Johannes Fens, en geregistreerd op 4 mei van dat jaar, vermeld, bedroeg f 12.150,—. Het kapitaal waarmee de vennootschap startte bedroeg f 75.000,—.

Aanvankelijk ging het de nieuwe gloeilampenfabriek niet voor de wind. Alle gereedschappen en apparatuur moesten eerst in eigen bedrijf worden gemaakt en het duurde dan ook tot april van het volgende jaar, dat de eerste vijftig bruikbare gloeilampen konden worden afgeleverd; zelfs eind 1893 dacht men er over de fabriek te verkopen. Enkele heren van Venlo kwamen als serieuze kopers, maar hun bod was slechts f 24.000,—, terwijl Gerard Philips f 25.000,— vroeg. Dit luttele verschil van f 1000 werd de redding van ons Philips bedrijf.

„Dan nog maar wat geld er in en doorgaan” was de conclusie van vader Philips. Om de fabriek nieuw leven in te blazen, was echter meer nodig dan geld. Er moest iemand komen, die zich uitsluitend met de verkoop bezig hield.

Vader Philips deed een beroep op zijn jongste zoon Anton, die 21 jaar was en een gedegen handelsopleiding had ontvangen. Op 3 juni 1894 kwam

Anton over uit Londen en hij is zijn gehele leven in Eindhoven gebleven.

De zaken gingen nu iets beter en reeds in 1895 werd de eerste winst gemaakt. De omzet steeg snel. Had men in 1892 11.000 lampen afgeleverd, in 1895 werden er 109.000 geproduceerd, in 1896 280.000, terwijl in 1903 4.700.000 lampen de fabriek verlieten.

Philips ging tevens over om naast de gloeilampen andere producten te fabriceren. Merkwaardig is het, dat vrijwel al deze producten gegroeid en ontwikkeld zijn uit of door de gloeilamp.

Dat Philips thans een wereldconcern is, weet iedereen, die de machtige gebouwen in Nederland en over de gehele wereld kent.

Zeeren velen weten weinig af van de moeilijke beginperiode van onze N.V. en daarom zijn wij hier even op teruggekomen.

Want dit is het begin geweest van de historie, niet alleen van een fabriek, maar van een industriële wereldfederatie, de geschiedenis van een gemeenschap van Philips werkers.

Het feit dat Philips thans 65 jaar bestaat en aan 143.000 mensen werk verschaft, waarvan in Nederland 54.700, is toch een gebeurtenis om even stil bij te staan — een kort ogenblik — om daarna weer op weg te gaan, op weg naar de toekomst.

„De Skearspiegel”

Huisorgaan van de Industriegroep Kleine Apparaten der N.V. Philips Gloeilampen Fabrieken te Drachten.

Redactie-commissie:

Mej. E. Eichelsheim, C. T. H. Boers, S. Hooghiemstra, W. Th. B. Krone, Ir. M. Kuilman, L. P. M. van Overbeek, G. J. Poelstra, J. C. Rijkeboer.

Redactie-adres:

G. J. Poelstra, T.E.O.

Uit de inhoud van dit nummer:

De woningbouw.
De Skearspiegel weerkaatst: de vioolbouwer.
Het tussenfeest van de huishoudcursussen.
Het sprookje
Fietstocht langs Leijen en Bergumermeer.

Cursus Spaans

Het ligt in de bedoeling gedurende de zomermaanden na werktijd een cursus van 10 × 2 uur Spaans te organiseren.

Zij, die belangstelling voor deze cursus hebben, kunnen zich vóór 1 juni a.s. opgeven bij mej. T. Buisman, bordes hal III, telefoon 260, met eventuele vermelding van voorkeur voor een bepaalde dag of tijd, waarop de cursus wordt gehouden.

- Kopy voor het volgende nummer inzenden uiterlijk 9 juni a.s. aan de redactie.
- Overname van artikelen, geheel of gedeeltelijk, is zonder toestemming van de redactie niet toegestaan.